

ПИРОТ 010

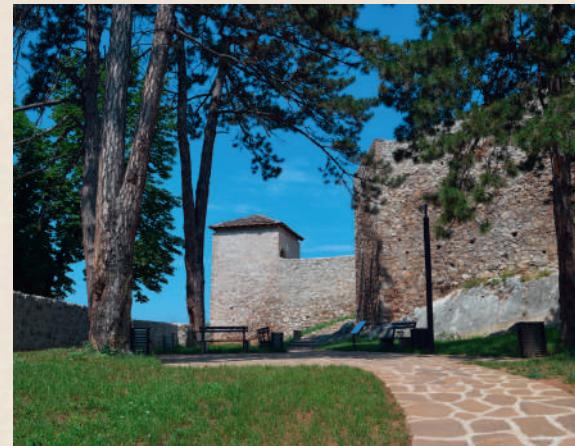
ТОП 10
ДЕСТИНАЦИЈА
CITY OF PIROT
TOP 10 DESTINATIONS

1.

ПИРОТСКА ТВРЂАВА

ТВРЂАВА КАЛЕ - МОМЧИЛОВ ГРАД

Пиротска тврђава је српско средњевековно утврђење и симбол града Пирота, саграђена у другој половини 14. века. Подигнута је на темељима куле из римског периода која се овде налазила од 3. века, док данашњи изглед добија за време владавине кнеза Лазара овим просторима од 1371. до 1389. године.

Тврђава се састоји од три целине. Горњи град са кулама правоугаоне основе које су распоређене на све четири стране света, донжон кулом на самом врху стене и улазном капијом. Средњи град се степенасто спушта ка подножју док су бедеми изграђени од ломљеног камена у неправилном слогу. Доњи град изграђен је према равници и ојачан је зиданим воденим каналом, због одbrane која је била неопходна. Такође је имао и три капије Стамбол, Књажевачку и Нишку капију.

Тврђава је имала различита имена, пролазећи кроз различите временске периоде: TURRES (кула) за време Римског царства, Pirogos, Thurib, Момчилов град, Кале, Пиротска тврђава. Данас се најчешће користи назив Кале или Пиротска тврђава и сврстава се у 10 најлепших утврђења у Србији. У комплексу тврђаве налази се и археолошка поставка Музеја Понишавља, са богатом збирком предмета из различитих периода.

PIROT FORTRESS

KALE FORTRESS – MOMCILO'S TOWN FORTRESS

Pirot fortress is a Serbian medieval fort and a symbol of the city of Pirot, built in the second half of the 14th century. It was built on the foundations of the Roman period tower dating back to the 3rd century, while its present appearance is obtained during the reign of Prince Lazar in this area, from 1371 to 1389.

The fortress consists of three main parts. The Upper Town with towers of rectangular bases, which are arranged to face all four cardinal directions east, west, south and north, the Kype Tower situated at the very top of the wall and the entrance gate. The Middle Town steps down to the foot, while the ramparts were built with broken stones randomly arranged. The Lower Town was built to the plain and fortified by a masonry moat, for the necessary defense. It also had three gates: Stambol, Knjazevac and Nis Gates.

The fortress had different names, through different periods of time: TURRES (tower) during the Roman Empire, Pirgos, Thurib, "Momcilov grad" fortress, Kale fortress, Pirot fortress. Today, commonly used names are: Kale fortress or Pirot fortress, and is classified as one of the 10 most beautiful fortresses in Serbia. In the complex of the fortress there is also the archaeological exhibition of the "Ponislavlje" Museum, with a valuable collection of objects dating from different periods.

2.

МУЗЕЈ ПОНИШАВЉА ПИРОТ

Музеј Понишавља је породична кућа познатог пиротског трговца Христе Јовановића. Саграђена је 1848. године са одликама балкан-ско-оријенталног стила. Карактеристична је по складу унутрашњих просторија и по раскошности фасаде и кровова. Са оваквом јединственом архитектуром, кућа је део културне баштине Балкана. Од 1953. године под заштитом је држве, а од 1979. године проглашена је за споменик културе од изузетног значаја. У музеју Понишавља, у приземљу, данас се чувају различите збирке предмета пиротске грнчарије, металног и дрвеног покућства, док је спрат музеја опремљен намештајем који је припадао породици Христић, као и другим пиротским трговачким породицама из 19. века. На спрату доминира пиротски ћилим, док су у витринама изложени делови одеће и накита Пирота и околине.

PONISAVLJE MUSEUM PIROT

The Ponisavlje Museum is the family house of the famous merchant of Pirot, Hrista Jovanovic. It was built in 1848 with the features of the Balkan-oriental style. It is characterized by the harmony of the interior and the beauty of the facade and the roof. With this unique architecture, the house is a part of the cultural heritage of the Balkans. Since 1953 it has been under the state protection, and since 1979 it has been proclaimed as a cultural monument of an immense importance. In the Ponisavlje Museum, on the ground floor, various collections of Pirot pottery, metal and wooden furniture are preserved and exposed, while the upper floor of the Museum was equipped with furniture belonging to the family Hristic, as well as other Pirot merchant families from the 19th century. Pirot kilims are dominant on the upper floor, while parts of clothing and jewellery of Pirot and area around are displayed in the showcases.

Занатска задруга за израду пиротског ћилима „ДАМСКО СРЦЕ“

“Дамско срце” је занатска задруга за израду пиротских ћилима и сувенира. Назив задруге потиче од шаре ћилима „дамско срце“ која означава почетак новог живота. Циљ ове занатске задруге је очување вековне традиције ткања и израде пиротског ћилима. Имајући у виду да израда пиротског ћилима спада у старе, ретке и уметничке занате који су нажалост у фази нестанка, “Дамско срце”, као задуга основана је управо са циљем заштите производа под именом пиротски ћилим.

Техника израде ћилима иста је од његовог настанка. Ради се на вертикалном разбоју, од чисте вуне и има два идентична лица, без наличја и целокупан процес израде ћилима се обавља ручно. Завод за интелектуалну својину, заштитио је пиротски ћилим у смислу географске ознаке порекла, са 95 његових шара.

Artisanal Handicraft Cooperative for the Pirot kilim production “LADY HEART”

“Lady heart” is an Artisanal Handicraft Cooperative for the production of Pirot kilims and souvenirs. The name of the cooperative comes from the kilim pattern “Lady heart”, which marks the beginning of a new life. The goal of this Artisanal Handicraft Cooperative is to preserve the age-old tradition of weaving and making Pirot kilims. Bearing in mind that the production of the Pirot Kilim belongs to old, rare and artistic crafts, which, unfortunately, are in the phase of disappearance, “Lady heart”, as a cooperative, was founded with the goal of protecting products under the name the Pirot kilim.

The technique of the kilim production has been preserved the same since its beginning. It is made on vertical groove, of pure wool and has two identical sides, without the reverse. The entire process of the kilim making is done completely manually. The Intellectual Property Office protected the Pirot kilim in terms of a geographical indication of origin, with 95 of its patterns.

МЛЕКАРСКА ШКОЛА

„Др ОБРЕН ПЕЈИЋ“ И ПИРОТСКИ КАЧКАВАЉ

Млекарска школа са домом ученика „Др Обрен Пејић“ је средња срочна школа која образује кадрове у области производње и прераде хране, док је уже специјализована за кадрове млекарске индустрије. У радионици школе, изводи се практична настава са циљем обуке ученика за потребе млекарске, пекарске и индустрије меса. Школа носи назив по доктору Обрену Пејићу, који је дао велики допринос њеној афирмацији и развоју, усавршавајући технологију производње чувеног пиротског качкаваља. Сходно томе као и традицији пиротског краја, млекарска радионица је оријентисана на производњу сирева, нарочито пиротског качкаваља и са поносом више од седам деценија, чува традицију његове израде.

Пиротски качкаваљ један је од најзначајнијих пиротских брендова. Карактеристичан је по богатству и специфичности укуса који се добија ручним процесом израде. Прави се од овчијег, крављег или мешаног млека, док сам процес израде има три фазе: израду баскије, превођење баскије у качкаваљ и солење и зрење од минимум осам недеља. Качкаваљ од крављег млека заштићен је ознаком имена географског порекла, што значи да је једини на тржишту који носи ознаку „пиротски“. Пунота укуса овог брэнда потиче од млека овог географског подручја које је богато најквалитетнијом травом и биљем. Процес ручне израде пиротског качкаваља (који се налази на листи нематеријалног културног наслеђа Србије), посетиоци и туристи који долазе у Пирот, могу видети и дегустирати у радионици Млекарске школе.

DAIRY SCHOOL

“Dr OBREN PEJIC“ AND PIROT YELLOW CHEESE (KACKAVALJ)

Dairy school “Dr Obren Pejic” is a secondary vocational school that educates staff in the field of food processing and production, while it is specialized for the staff of the dairy industry. In the school workshop, practical training is conducted in order to train students for the needs of dairy, bakery and the meat industry. The school is named after doctor Obren Pejic, who made a great contribution to the school affirmation and development, perfecting the production technology of the famous Pirot yellow cheese (kackavalj). According to the tradition of the Pirot region, the dairy workshop is oriented towards the production of cheese, especially the Pirot yellow cheese (kackavalj), and for more than seven decades, proudly keeps the tradition of its production.

Pirot yellow cheese (kackavalj) is one of the most important Pirot brands. It is characterised by the richness and specificity of the taste and is obtained by the manual process of making. It consists of sheep, cow or mixed milk, while the process of making has three phases: baskija, transformation of baskija into cheese and salting and ripening for at least eight weeks. Yellow cheese (kackavalj), made of cow's milk, is protected by the name of the geographical origin, which means that it is the only one on the market labelled of Pirot origin "pirotski". The fullness of this brand's taste comes from the milk of this geographical area which is rich in the highest quality grass and herbs. The process of Pirot yellow cheese (kackavalj) making (which is on the list of non-natural cultural heritage of Serbia), can be seen and the product can be tested by tourists and visitors of the manufacture premises of the Dairy School.

ПИРОТ - "МАЛИ ЈЕРУСАЛИМ" PIROT "SMALL JERUSALEM"

**Манастир Успења Пресвете Богородице
– Суковски манастир, село Суково**

**Assumption of the Holy Virgin,
Sukovo Monastery, Sukovo village**

**Манастир Св Јована Богослова -
Погановски манастир**

**The Monastery of
St. John the Theologian
Poganovo Monastery**

Манастир Светог Ђорђа-Темска

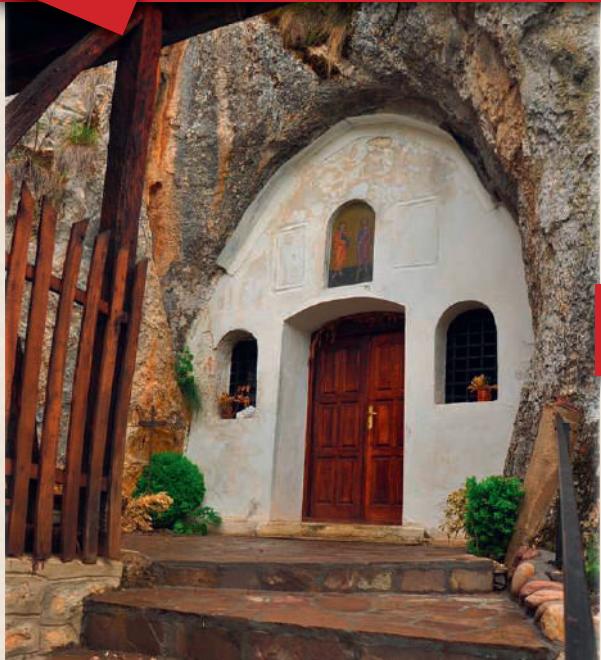
**Saint George Monastery
Temska village**

У близини... *Nearby...*

6.

Кањон реке Темштице

Кањон реке Темштице налази се у југоисточном делу Србије око 2 км од села Темска. Река Темштица, која настаје од Топлодолске реке и Височице, формирала је овај јединствени природни амбијент са стрмим литицама које у појединачним деловима прелазе 100 метара. Због стена црвене боје, овај кањон подсећа на кањон Колорада па је у народу познат и као „Мали Колорадо“. Дужина кањона је 8km и представља један од најатрактивнијих кањона у Србији.

Temstica river Canyon

The canyon of the Temstica river is located in the southeastern part of Serbia about 2 km away from Temska village. The Temstica river, which originates from the Toplodolska river and the Visocica river, has formed this unique natural environment with steep cliffs exceeding 100 meters in some parts. Due to the red wall, the canyon resembles the Colorado canyon and is also known as the "Little Colorado". The length of the canyon is 8km and represents one of the most attractive canyons in Serbia.

ЦРКВА СВЕТИХ АПОСТОЛА ПЕТРА И ПАВЛА ПЕЋИНСКА ЦРКВА

Црква Светих Апостола Петра и Павла је јединствено и изузетно занимљиво свето место које се налази на Старој планини у селу Рсовци. Смештена је у пећини брда Калик, 22 км од Пирота. Црква је настала у 13. веку као и јединствена фреска у њој под називом Исус Младенац. Ова фреска на пећинском зиду цркве, на којој је Исус приказан као млад и ћелав, заузима посебно место у фрескосликарству и привлачи велику пажњу туриста. Сама црква се налази у стени, док су у каменом масиву смештена врата и два прозора. Под заштитом је државе као културно добро од 1981. године.

HOLY APOSTLES PETER AND PAUL CHURCH CAVE CHURCH

The Holy Apostles Peter and Paul church is a unique and extremely interesting holy place located on the Stara planina mountain in Rsovci village. It is located in the cave of Kalik hill, 22 km away from Pirot. The church was built in the 13th century so was the unique fresco inside, called Jesus. This cave wall fresco, in which Jesus was portrayed as young and bald, occupies a special place in fresco painting and is a great tourist attraction. The church itself is in the stone, while there is a door and two windows in the stone massif. It has been under the state protection as a part of cultural goods, since 1981.

У близини...

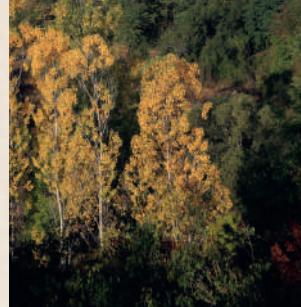
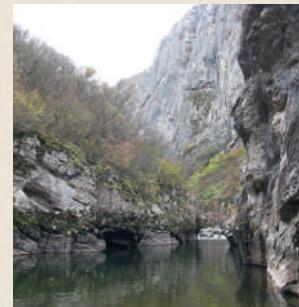
Село Рсовци, Кањон Владикине пlocе и Peћina Владикине пlocе

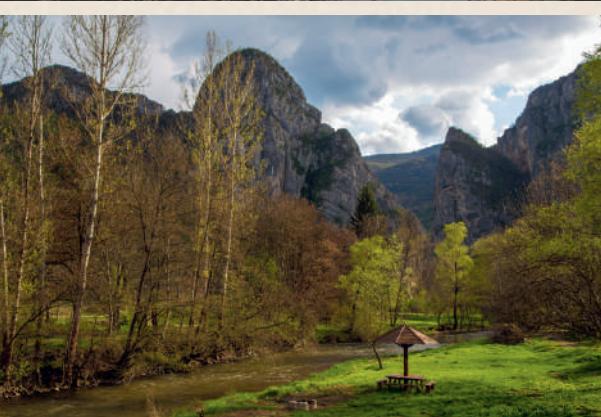
Село Рсовци удаљено је 22 км од Пирота, у подножју Старе планине, смештено на обали реке Височице. У околини села постоји неколико интересантних места као што је кањон Владикине пlocе који се налази између села Рсовци и Паклештица, у дужини око 2 километара. Најдужи и најдубљи део клисуре носи назив Владикине пlocе, достиже дубину преко 150 метара, па тај део долине има карактер кањона. Геоморфолошки, клисура је специфична по укљештеним меандрима, флора и фауна су веома разноврсне, а река богата рибом. Изнад речног корита Височице, на висини од 86 метара налази се пeћина, која носи исти назив као и кањон, дужине 660 метара и висине улаза од 18 метара. Пeћина није у потпуности и до краја истражена и богата је пeћинским накитом.

Nearby .....

Rsovci village, Vladikine ploce Canyon , Vladikine ploce Cave

Rsovci village is 22 km away from Pirot, at the foot of the Stara planina mountain, located on the bank of the Visocica river. Around the village there are several interesting places like Vladikine ploce Canyon which is located between the villages Rsovci and Paklestica, a distance of about 2 kilometers. The longest and deepest part of the gorge is named Vladikine ploce, reaching a depth of over 150 meters, so that part of the valley has features of a typical canyon. Geomorphologically, the gorge is specific for the faded meanders, the flora and fauna are very diverse, and the river is rich in fish. Above the Visocica riverbed, at a height of 86 meters, there is a cave, which has the same name as the canyon. The length of the cave is 660 meters and the height of the entrance reaches 18 meters. The cave is not completely and fully explored and is rich in cave jewellery.

ДОЛИНА РЕКЕ ЈЕРМЕ СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ ЈЕРМА

Двадесет километара источно од Пирота, налази се долина реке Јерме, једна од најлепших река пиротског краја. Река Јерма протиче кроз Србију и Бугарску у дужини од 74 км. Пролазећи кроз Гребен (1337 м) и Влашку планину (1442 м) река Јерма гради два велика кланца, Одоровско и Влашко ждрело са стрмим стенама, висине између 300 до 400 метара. Кањон реке Јерме је био непроходан све до 1927. године када је изграђена пруга за потребе мрког угља „Ракита“.

У скоплу ове јединствене речне долине, налазе се и два манастира Суковски, посвећен Успењу Пресвете Богородице и Погановски манастир, односно манастир Св. Јован Богослов. Карактеристика долине су и бројне пећине, од којих је најпознатија пећина Ветрене дупка, подељена у пет јединствених целина, дужине 1450 метара.

Читав овај комплекс са симпатичним селима Суково и Власи, обронци Гребен и Влашке планине, манастирима и живописним кањоном Јерме представља јединствени природни амбијент.

VALLEY OF THE JERMA RIVER SPECIAL NATURE RESERVE JERMA

Twelve kilometers in the eastern direction from Pirot, there is a valley of the Jerma river, one of the most beautiful rivers in Pirot region. The Jerma river flows through Serbia and Bulgaria with the length of 74 km. Passing through the Greben (1337 m) and Vlaska Mountain (1442 m), the Jerma river is cut through two large gorges: Odorovsko and Vlasko Zdrelo with steep walls, between 300 and 400 meters high. The Jerma river Canyon had been impassable until 1927 when a railway line for the "Rakita" mine was built.

Within this unique river valley, there are also two monasteries: Sukovo Monastery, dedicated to the Assumption of the Holy Virgin and Pogano Monastery, that is, the monastery of St. John Theologian. The valley is characterized with numerous caves, the most famous of which is the Vetrena dupka Cave, divided into five unique parts, with a length of 1450 meters.

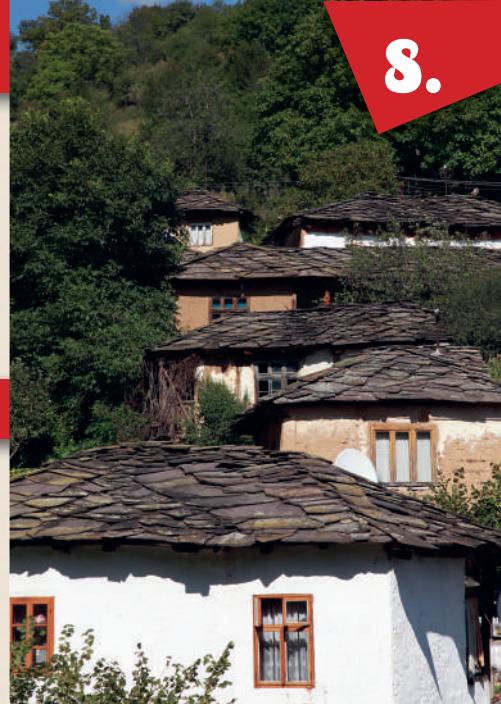
The whole complex with the nice villages Sukovo and Vlasi, the slopes of Greben and Vlaska mountains, monasteries and the picturesque Jerma river Canyon presents a unique natural ambience.

СЕЛО ГОСТУША И ЗАВОЈСКО ЈЕЗЕРО

Село Гостуша на Старој планини, познато и као „камено село”, налази се 25 км североисточно од Пирота. Оно по чему је ово село специфично јесте његова јединствена архитектура која враћа у далеку прошлост. Куће су саграђене једна поред друге и то без икаквог реда. Појединачне куће су комплетно саграђене од камена, док су друге покривене тешким каменим плочама које и данас фасцинују посетиоце овог села. Гостуша је управо због ових својих квалитета и специфичности проглашена непокретним културним добром. У селу постоји црква Св.Јована Крститеља из 19. века, саграђена на темељу старијег храма. У близини села се налазе остаци некадашњег римског утврђења, што значи да је ово једно од најстаријих насеља у пиротском округу.

GOSTUSA VILLAGE AND ZAVOJ LAKE

Gostusa village on the Stara planina mountain, also known as the "Stone village", is 25 km northeast of Pirot. What makes this village specific is its unique architecture that sends us back to the ancient past. The houses were built next to each other randomly scattered all over the area. Some of the houses were completely built of stone, while others were covered with heavy stone slabs across the roof, fascinating the visitors of this village. Because of these qualities and specificities Gostusa village was declared a real cultural treasure. In the village there is a church of St. John the Baptist from the 19th century, built on the basis of a previous temple. Near the village there are remains of the former Roman fortification, which means that this is one of the oldest settlements in Pirot district.

У близини села Гостуша 17 км од Пирота, скривено и заштићено у Парку природе Стара планина налази се Завојско језеро. Настало је 1963. године, када је велико клизиште направило природну брану и преградило старопланинску реку Височицу. Са дужином од 17 км, дубином и до 70 метара и ширином од 300 метара у појединим деловима, Завојско језеро је једно од највећих језера југоисточне Србије.

Данас језеро одише миром и тишином и има енергију која се ретко где налази. Обале Завојског језера чине атари неколико села Паклештица, Гостуша и Бела изнад којих се издигују обронци Старе планине. Језеро је богато рибом где доминира шаран, деверика, сом, пастрмка, амур, толстолобик, штука, бодорка, клен и греч.

Могућности за развој рекреативних облика туризма су многобројне и уколико су за избор дестинације приоритет одмор, чист ваздух, рекреација или лепота природе, онда је право место Завојско језеро и неке од категорисаних кућа и домаћинства за смештај.

ZAVOJ LAKE

Near Gostusa village which is 17 km away from Pirot, Zavoj Lake is hidden and protected in Stara planina Nature Park. It was created in 1963, when a large slope made a natural dam and blocked out the mountain river Visocica. With a length of 17 km, depth up to 70 meters and a width of 300 meters in some areas, Zavoj Lake is one of the largest lakes of southeastern Serbia.

Today the lake is a peaceful and quiet place and has energy that is rarely found anywhere. The shores of Zavoj Lake are made up of several villages Paklestica, Gostusa and Bela above which the slopes of the Stara planina mountain rise. The lake is rich in fish, where carp, bream, cheatfish, trout, grass carp, hypophthalmichthys, northern pike, common roach, chub and common perch dominate.

There are numerous opportunities for development of recreational forms of tourism, and if the choice of holiday destination is with a priority of clean air, recreation or nature beauty, then the right place is Zavoj Lake with some of the categorized houses and facilities for accommodation.

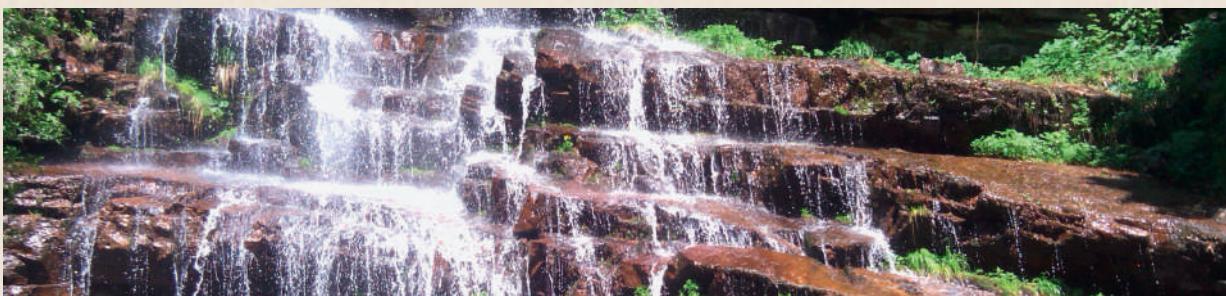
СТАРОПЛАНИНСКИ ВОДОПАДИ WATERFALLS OF THE STARA PLANINA MOUNTAIN

Водопад Тупавица, Стара планина, село Дојкинци

Водопад Тупавица удаљен је 4,5 км од села Дојкинци, у правцу строгог природног резервата „Арбиње“. Овај водопад висок је око 15 метара и сваког љубитеља природе оставља без даха. Један је од најфотографисанијих водопада у читавој Србији. Посебно је леп и интересантан у пролеће и јесен, а током зимских месеци, уколико је залеђен, право је ремек дело природе. Сматра се најприступачнијим водопадом с обзиром да се налази у срцу Старе планине. У правцу водопада постављена је туристичка сигнализација и лако га је пронаћи без водича.

Tupavica Waterfall, Stara planina mountain, Dojkinci village

Tupavica waterfall is 4.5 km away from Dojkinci village, in the direction of the strict natural reserve "Arbinje". This waterfall is about 15 meters high and every nature lover ends up breathless. It is one of the most favourite waterfalls to the photographers in Serbia. It is especially beautiful and interesting in spring and autumn, but during the winter months, when frozen, it's a real masterpiece of nature. It is considered the most accessible waterfall even though it is located in the heart of the Stara planina mountain. Tourist signalization is placed in the direction of the waterfall and it can be easily found without a guide.

Водопад Пиль, Стара планина, село Топли До

Пильски водопад или Водопад Пиль удаљен је 4 km од села Топли До (33 km од Пирота) на Старој планини. Висине је 64 метара, што га сврстава међу највише водопаде у Србији. Смештен је у шумовитом и неприступачном пределу испод планинског врха Пиль (1.467 м) на пильском потоку. Откривен је тек 2002. године, а данас заслужено добија све већу пажњу планинара и лубитеља природе. Водопад чине 2 каскаде „Горњи Пиль“ - низа и „Доњи Пиль“ - виша каскада. Ову импозантну туристичку атракцију најбоље је посетити у пролеће и јесен.

Pilj Waterfall, Stara planina mountain, Topli Do village

Piljski Waterfalls or Pilj Waterfall is located 4 km from Topli Do village (33 km from Pirot) on the Stara planina mountain. Its height is 64 meters, which makes it one of the highest waterfalls in Serbia. It is located in a wooded and inaccessible area beneath the mountain peak Pilj (1,467 m) on Pilj stream. It was discovered in 2002, and today it gains more and more deserved attention of mountaineers and nature lovers. The waterfall consists of 2 cascades "Upper Pilj" - lower cascade and "Lower Pilj" - the higher cascade. For this impressive tourist attraction, the best period for visiting is spring and autumn.

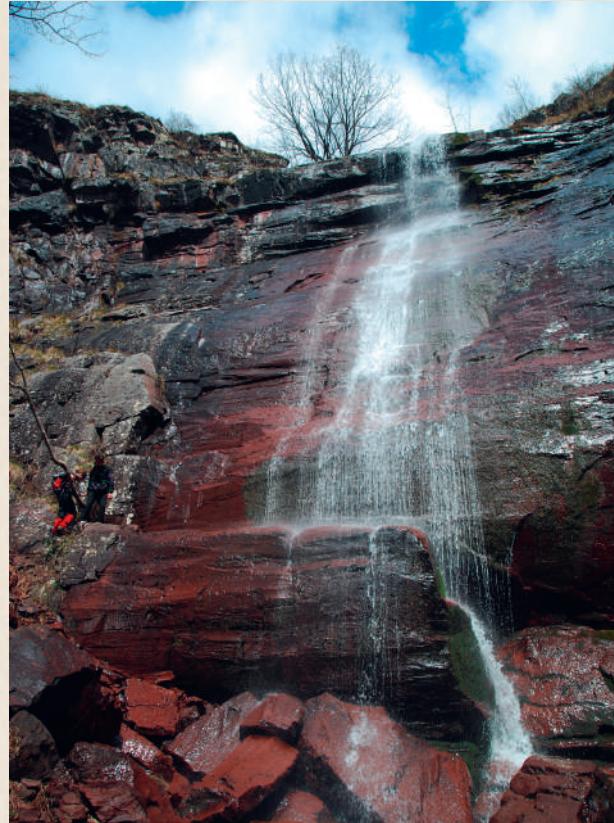

Водопад Чунгуљ, Стара планина, село Топли До

Водопад Чунгуљ налази се на Старој планини, у атару села Топли До, на Топлодолској реци. Са висином од 43 метара спада у највише водопаде у Србији. Водопад је добио назив по планинском врху „Чунгуљ“ у чијем подножју се налази. Природна целина у којој је смештен водопад, одликује се нетакнутом природом и густом шумом па и пут до водопада захтева спремност и планинског водича.

Cungulj Waterfall, Stara planina mountain, Topli Do village

Cungulj Waterfall is located on the Stara planina mountain, in the area of Topli Do village, on the Toplodolska river. With a height of 43 meters it belongs to the highest waterfalls in Serbia. The waterfall is based at the foot of the mountain peak "Cungulj" and was named after it. The natural environment, where the waterfall is located, is characterized by untouched nature and dense forests, and the way to the waterfall needs special equipment and mountain guide.

10.

ВИДИКОВАЦ КОЗИЈИ КАМЕН - ОДМАРАЛИШТЕ ВРЕЛО - ПЛАНИНАРСКИ ДОМ ДОЈКИНЦИ - СЛАВИЊСКО ГРЛО

Један од интересантнијих праваца на дестинацији Стара планина сигурно је и путни правац, односно један од улаза у ПП Стара планина, од Пирота до села Рсовци и Височка Ржана и даље до Врела, Дојкинаца и Јеловице, односно Славиње и Росомача.

ВИДИКОВАЦ КОЗИЈИ КАМЕН

Стаза која води до видиковца Козији камен налази се на 13km од Пирота у Парку природе Стара планина, на путу ка селима Рсовци и Славиња.. Укупна дужина стазе је 3,6 km. Читава дужина стазе обележена је путоказима без већег успона и погодна је за све узрасте. Поглед на читаву дужину Завојског језера, село Паклештица, меандре Височице, масив Старе планине са врховима Бабин зуб и Мицор, чине овај видиковац једним од најатрактивнијих у Србији.

“Koziji kamen” PANORAMIC VIEW

The pathway leading to “Koziji Kamen” is located 13 km away from Pirot, in the Stara planina Nature Park, on the way to the villages of Rsovci and Slavinja.. The total length of the track is 3,6 km. Along the whole length of the path there are signs marking the tourists sites and are suitable for visitors of all ages. The view of the complete length of Zavoj Lake, Paklestica village, Visocica meandre, Stara planina mountain massif with the peaks of Babin zub and Midzor, make this panoramic view one of the most attractive ones in Serbia.

"KOZIJI KAMEN" PANORAMIC VIEW – REST AREA VRELO – MOUNTAIN HUT "DOJKINCI" – SLAVINJSKO GRLO

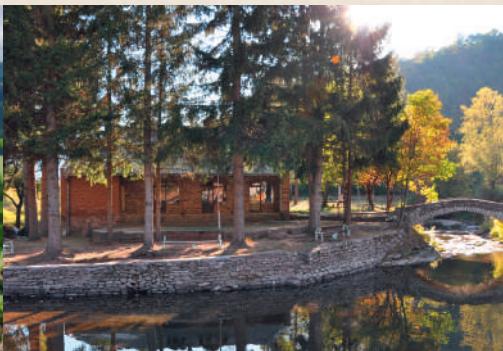
One of the most interesting routes in the Stara planina mountain destination is certainly a road, that is, one of the entrances to the Stara planina mountain, from Pirot to Rsovci and Visocka Rzana villages and further on to Vrelo, Dojkinci and Jelovica, respectively Slavinja and Rosomac.

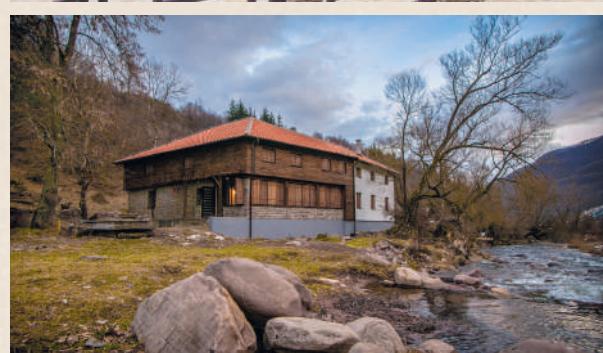
ОДМАРАЛИШТЕ ВРЕЛО

Викенд насеље Врело налази се 30 км источно од Пирота, а назив је добило по врелу (извору) које се налази у близини одмаралишта. Овде се налази и Визиторски центар Старе планине, са занимљивом поставком биљног и животињског света Старе планине, преноћиште „Врело“ и рибњак пастрмке. Туристичком сигнализацијом обележене су стазе за шетњу, а посебно је занимљива кратка стаза која од моста води до оближњег видиковца. Само врело је плаве боје, често тиркизне, што је посебна атракција посетиоцима који се баве фотографијом и спелео роњењем.

“Vrelo” Resort area

“Vrelo” resort area is located 30 km east of Pirot, and named after the spring located near the resort. Here is also the Visitor center of the Stara planina mountain, with interesting flora and fauna samples of this region, the lodging premises “Vrelo” and a trouts fishpond. Walking paths are marked by tourist signalization, and a short path from the bridge leads to a nearby viewpoint. The spring „Vrelo“ is blue, often turquoise, which is a special attraction for visitors who are into photography and speleo diving.

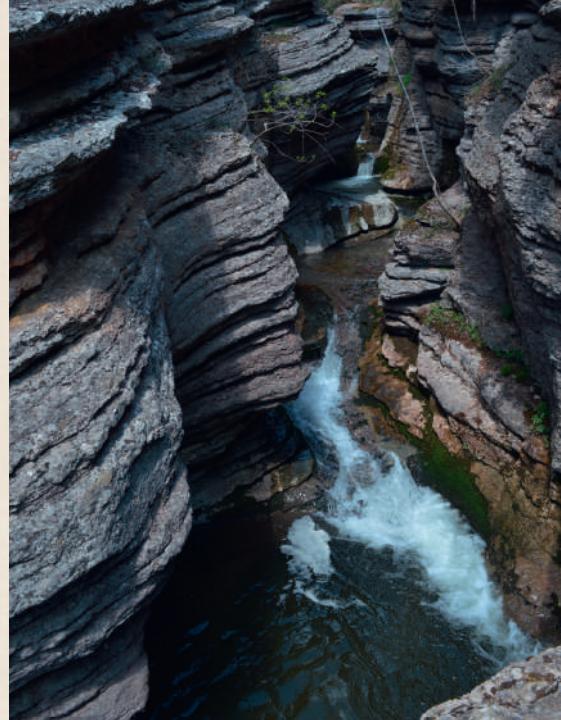

СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИ ЦЕНТАР ДОЈКИНЦИ – ПЛАНИНАРСКИ ДОМ ДОЈКИНЦИ

Спортско рекреативни центар Дојкинци налази се у селу Дојкинци, на Старој планини и на улазу у строге природне резервате Парка природе Стара планина. Планински дом Дојкинци један је од најмодернијих и најопремљенијих у Србији, удаљен је 35 km од Пирота. У потпуности се уклапа у амбијент Старе планине и Дојкиначке реке која протиче по-ред дома са уређеним двориштем, спортским тереном и мобилијаром за децу. Спортско рекреативни центар има 4 групне спаваоне, 2 собе са француским лежајем као и професионалну кухињу и трпезарију са 54 места. Намењен је различитим организованим групама и појединцима, спортистима, планинарима и студентима.

SPORT AND RECREATION CENTER “DOJKINCI” MOUNTAIN HUT “DOJKINCI”

Sport and recreation center “Dojkinci” is located in Dojkinci village, on the Stara planina mountain and at the entrance to the strict nature reserves of the Stara planina Nature Park. The mountain hut “Dojkinci” is one of the most modern and most equipped ones in Serbia. It is 35 km from Pirot. It fits completely into the surroundings of the Stara planina mountain and the Dojkinacka river, which runs past the house with a decorated yard, and playground and facilities for children. The sports and recreational center has 4 group dormitories, 2 double bedrooms as well as a professional kitchen and a large dining room with 54 seats. It is apt for various organized groups and individuals, athletes, mountaineers and students.

СЛАВИЊСКО ГРЛО РОСОМАЧКИ ЛОНЦИ

Геоморфолошки локалитет Славињско грло (познат и под називом Росомачки лонци), налази се у клисуре Росомачке реке, у близини села Славиња, удаљен 30 km од Пирота. Клисуре Росомачке реке је настала интензивним усецањем воденог тока у стенску масу Старе планине и карактеристична је по пречагама у кориту реке, које формирају импозантан низ слапова и мањих вирова (лонца). До самог локалитета долази се из села Славиња, пратећи туристичку сигнализацију од центра села. Стаза за шетњу до локалитета није захтевна и води кроз јединствени амбијент Старе планине.

“SLAVINJSKO GRLO” “ROSOMACKI LONCI”

The geomorphological site “Slavinjsko grlo” (also known as the “Rosomacki lonci”) is located in the Rosomacka river gorge, near Slavinja village, 30 km from Pirot. The Rosomacka river gorge was created by intensively intersecting the water flow into the rock mass of the Stara planina mountain and is characterized by the crossings in the river bed, forming an imposing series of waterfalls and smaller sources (pots). The site itself is accessible from Slavinja village, following the tourist signalization from the center of the village. The walking path to the site is easy going and leads through the unique surroundings of the Stara planina mountain.

**ПИРОТ
ТОП 10 ДЕСТИНАЦИЈА**

Пирот-ТОП 10 дестинација
(друго издање)

Издавач: ЈУ Туристичка организација Пирот

За издавача: Братислав Златков, директор

Текст приредили:

Братислав Златков, проф.географије(1981)

Филиповић Милица,дип.географ-туризмолог(1983)

Фотографије:

Архива ТО Пирот

Дизајн: Бирограф Комп доо, Београд

Штампа: Бирограф Комп доо,Београд

Тираж:

3000 примерака

Пирот, новембар 2020.

Коришћена литература:

-Географија понишавља, Др.Стеван М.Станковић

-Туристичка географија, проф Др.Јован Динић,
Београд 1993 г.

-www.srbijasume.rs

-www.topirot.com

-Водич кроз Пирот, Драган Јовановић

ИСБН 978-86-80518-09-1

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

908(497.11 Пирот)(036)

338.48(497.11 Пирот)(036)

ЗЛАТКОВ, Братислав, 1981-

Пирот : топ 10 дестинација / [текст приредили Братислав Златков, Филиповић Милица] = City of Pirot : top 10 destinations / [text editors Bratislav Zlatkov, Filipović Milica]. - 2. изд. = 2nd ed. - Пирот : Туристичка организација "Пирот" = Pirot : Tourist organization of Pirot, 2020
(Београд : Бирограф комп = Belgrade : Birograf comp). - [20] стр. : илустр. ; 16 x 16 см
Кор. насл. - Упоредо срп. иengl. текст. - Тираж 3.000. - Библиографија: стр. [20].

ISBN 978-86-80518-09-1

1. Филиповић, Милица, 1983- [автор]
а) Пирот -- Водичи

COBISS.SR-ID 27151881

**CITY OF PIROT
TOP 10 DESTINATIONS**

CITY OF PIROT - TOP 10 DESTINATIONS
(second edition)

Publisher:
Public Institution "Tourist organization of Pirot"

For publisher: Bratislav Zlatkov, director
Interpreter and editor: Bozidar Pesic

Text editors:
Bratislav Zlatkov, geography teacher (1981)
Filipović Milica, graduate geographer –
BSc.in Tourism (1983)

Photographs:
Archive TO Pirot

Design: Birograf Comp doo, Belgrade
Printed by: Birograf Comp doo, Belgrade

Printing:
3000 copies

Pirot, november 2020.

Literature:

-Geografija ponisavlja, PhD.Stevan M.Stanković

-Tourism Geography, PhD.Jovan Dinić, professor, Belgrade 1993 g.
www.srbijasume.rs

www.topirot.com

-Tourist quide Pirot , Dragan Jovanović

ISBN 978-86-80518-09-1